

Τίτλος Μαθήματος:	Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός σε διάφορα πλαίσια
Κωδικός Μαθήματος:	ΣΠ02
Έτος Σπουδών:	1 ^ο
Τετράμηνο προσφοράς Μαθήματος:	1 ^ο
Αριθμός ECTS:	6
Όνομα Διδάσκουσας:	Δέσποινα Σιδηροπούλου-Δημακάκου

Μαθησιακά Αποτελέσματα Μαθήματος:

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/και οι φοιτήτριες αναμένεται να είναι ικανοί/ικανές να:

- Εφαρμόζουν μεθοδολογικές προσεγγίσεις του επαγγελματικού προσανατολισμού στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Εφαρμόζουν μεθοδολογικές προσεγγίσεις του επαγγελματικού προσανατολισμού στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Αξιοποιούν προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού στο πλαίσιο των σχολικών δραστηριοτήτων.
- Βοηθούν τους μαθητές και τις μαθήτριες να κατανοήσουν τους ποικίλους παράγοντες που επηρεάζουν τις επαγγελματικές επιλογές.
- Βοηθούν τους μαθητές και τις μαθήτριες να αναπτύξουν αυτογνωσία, δεξιότητα συλλογής και επεξεργασίας εκπαιδευτικών/επαγγελματικών πληροφοριών, δεξιότητες σχεδιασμού επαγγελματικών στόχων, λήψης αποφάσεων και επίλυσης προβλημάτων.
- Προάγουν τη γνώση των μαθητών και των μαθητριών για τις επαγγελματικές ευκαιρίες σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- Βοηθούν τους μαθητές και τις μαθήτριες να συνδέσουν το σχολείο με την ζωή.
- Αναγνωρίζουν τη σημασία και αναγκαιότητα του επαγγελματικού προσανατολισμού και της συμβουλευτικής για τους ενήλικες, υπό τις σύγχρονες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- Εφαρμόζουν μεθοδολογικές προσεγγίσεις του επαγγελματικού προσανατολισμού, στους χώρους μετα-λυκειακής εκπαίδευσης, απασχόλησης και στην ευρύτερη κοινότητα.
- Αξιοποιούν προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής για σπουδαστές/φοιτητές.
- Αξιοποιούν προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής για ανέργους.
- Βοηθούν τους ενήλικες να σχεδιάζουν τη σταδιοδρομία τους και να αποκτήσουν δεξιότητες αναζήτησης και διατήρησης εργασίας.

- Αναγνωρίζουν τα όρια των αρμοδιοτήτων τους και τότε είναι ενδεδειγμένη η κατάλληλη παραπομπή του «πελάτη».
- Εφαρμόζουν τις κατευθυντήριες αρχές επαγγελματικής ηθικής που αφορούν στους συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού.

Τρόπος Διδασκαλίας:

Διδασκαλία στην τάξη.
Επισκέψεις σε φορείς εφαρμογής του επαγγελματικού προσανατολισμού.

Σκοπός:

Το μάθημα περιλαμβάνει

A) τις εφαρμογές του επαγγελματικού προσανατολισμού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Μελετώνται η ιστορία, οι αρχές, οι μέθοδοι, οι συμβουλευτικές ανάγκες, ο προγραμματισμός και η αξιολόγηση προγραμμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού, η επαγγελματική ηθική, οι παραπομπές, καθώς και ο ρόλος του συμβούλου-καθηγητή στο σχολείο. Εξετάζονται τρόποι παροχής βοήθειας στους μαθητές και στις μαθήτριες για να επιλέξουν ομάδα προσανατολισμού, να κάνουν εκπαιδευτικά σχέδια, να ξεπεράσουν μαθησιακές δυσκολίες και να προετοιμαστούν για τις σπουδές/κατάρτιση μετά το γυμνάσιο ή το λύκειο ή να μπουν στην αγορά εργασίας.

B) τις θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις της συμβουλευτικής για τη σταδιοδρομία των ενηλίκων και τις σχετικές υπηρεσίες που πρέπει να παρέχονται για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού των ενηλίκων. Εξετάζονται αρμοδιότητες και δεξιότητες του συμβούλου επαγγελματικού προσανατολισμού στην μετα-λυκειακή εκπαίδευση, την κοινότητα και τις επιχειρήσεις. Αναλύονται οι παράγοντες που συμβάλλουν στην αύξηση των προβλημάτων σταδιοδρομίας των ενηλίκων και συζητείται ο επαγγελματικός προσανατολισμός σπουδαστών μετα-λυκειακής και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εργαζομένων, ανέργων, και ειδικών ομάδων του πληθυσμού, προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα επαγγελματικά και, κατ' επέκταση, προσωπικά ζητήματα που τους απασχολούν.

Περιγραφή:

Με το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να αξιοποιούν παρεμβάσεις και στρατηγικές για ζητήματα επαγγελματικού προσανατολισμού στο σχολείο. Θα μπορούν να χρησιμοποιούν αναπτυξιακά μοντέλα για να βοηθούν τους μαθητές στην υιοθέτηση στάσεων, αντιλήψεων και στην απόκτηση προσόντων που διευκολύνουν την ανάληψη καθηκόντων και την ανάπτυξη της ικανότητας προγραμματισμού και προσαρμογής σε μεταβάσεις εργασιακών ρόλων καθ' όλη τη διάρκεια ζωής. Θα είναι σε θέση να βοηθούν τους μαθητές και τις μαθήτριες να βελτιώσουν τις δεξιότητες μάθησης, να κατανοούν τους ποικίλους παράγοντες που επηρεάζουν τις επαγγελματικές τους επιλογές και να αναπτύξουν αυτογνωσία, δεξιότητα συλλογής και επεξεργασίας εκπαιδευτικών και επαγγελματικών πληροφοριών, δεξιότητες σχεδιασμού επαγγελματικών στόχων, λήψης αποφάσεων και επίλυσης προβλημάτων. Θα έχουν την δυνατότητα να καθοδηγούν τους μαθητές που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου. Θα είναι

ικανοί να προσφέρουν πληροφορίες και επαγγελματικές συμβουλές σε γονείς, δασκάλους, και διευθυντές σχολείων για να διευκολύνουν την εκπαιδευτική πρόοδο των μαθητών και την επαγγελματική τους ανάπτυξη. Θα συμβάλλουν στην οργάνωση και τον συντονισμό του προσωπικού του σχολείου και της τοπικής κοινωνίας για τη δημιουργία πηγών παραπομπής για τους μαθητές, όσον αφορά σε εκπαιδευτικά/εργασιακά προγράμματα, υπηρεσίες και δίκτυα.

Με το τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν προβλήματα σταδιοδρομίας των ενηλίκων και τις ειδικές συνθήκες που τα δημιουργούν και να αξιοποιούν παρεμβάσεις και στρατηγικές για ζητήματα επαγγελματικού προσανατολισμού σε διάφορα πλαίσια. Θα είναι ικανοί να σχεδιάζουν και να προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού σε σπουδαστές και φοιτητές, παρέχοντας βοήθεια για την επιλογή επαγγελματικών ειδικοτήτων και μεταπτυχιακών σπουδών, βοήθεια για το σχεδιασμό σταδιοδρομίας, πληροφόρηση για τις σπουδές και τα επαγγέλματα, εκμάθηση δεξιοτήτων αναζήτησης εργασίας και βοήθεια στον επαγγελματικό τους σχεδιασμό. Θα διαθέτουν το γνωστικό δυναμικό προκειμένου να βοηθούν εργαζόμενους να αναπτυχθούν προσωπικά και επαγγελματικά, λαμβάνοντας υπόψη τις αναπτυξιακές ανάγκες του οργανισμού/επιχείρησης στην οποία απασχολούνται. Για τον σκοπό αυτό θα χρησιμοποιούν κλασικές αλλά και σύγχρονες προσεγγίσεις επαγγελματικής συμβουλευτικής και προσανατολισμού που ενισχύουν τη βιώσιμη απασχόληση. Θα κατανοούν τα ιδιαίτερα προβλήματα υπο-ομάδων ενηλίκων, όπως λ.χ. ατόμων που αλλάζουν σταδιοδρομία, υποαπασχολούμενων, προσωρινά εργαζόμενων, απολυμένων, γυναικών που εισέρχονται στην αγορά εργασίας μετά από χρόνια απουσίας από αυτήν, ηλικιωμένων εργαζόμενων, ατόμων που πλησιάζουν στην συνταξιοδότηση και θα παρέχουν την ανάλογη υποστήριξη. Θα μπορούν να εξασφαλίζουν κάθε φορά τις υψηλότερες εγγυήσεις εφαρμογής του κώδικα δεοντολογίας, να αναγνωρίζουν τα όρια των δεξιοτήτων τους, της εμπειρίας τους και των προσόντων τους, ώστε, όταν κρίνεται αναγκαίο να κάνουν παραπομπή. Θα χρησιμοποιούν κατάλληλες δεξιότητες συμβουλευτικής προκειμένου να βοηθήσουν τους πελάτες να διαχειριστούν ζητήματα σχετικά με τα στάδια ζωής, με την ισορροπία προσωπικής ζωής και εργασίας, με τη λήψη αποφάσεων, με τα προβλήματα που προκαλούνται από αλλαγές στους οργανισμούς, με τα προβλήματα που σχετίζονται με την απόδοση, και με προβλήματα σχέσεων στον εργασιακό χώρο.

**Απαιτούμενα ή Προτεινόμενα
Εγχειρίδια:**

- Capuzzi, D. & Stauffer, M.D. (2006). *Career Counseling. Foundations, perspectives, and applications*. Boston: Pearson.
- Carroll, M. (1996). *Workplace counselling*. London: Sage.
- Cowie, H., & Pecherek, A. (1997). *Counselling: Approaches and issues in education*. London: David Fulton Publishers.
- Crawford, M., Edwards, R., & Kydd, L. (1998). *Taking issues: Debates in guidance and counselling in learning*. London: Routledge-The Open University.
- Esbroeck, R. V., Butcher, V., Broonen, J. P., & Klaver, A-M. (1997) (Eds.). *Decision making for lifelong learning*. Brussels: Vubpress-FEDORA.

- Haworth, J. T. (1997). *Work, leisure and well-being*. London: Rutledge.
- Herr, E., Cramer, S. H., & Niles, S. G. (2004). *Career Guidance and Counseling through the Life Span*.
- Johnson, D. (2000). *Reaching out: Interpersonal effectiveness and self-actualization* (7th edition). Boston: Allyn & Bacon.
- Καλαντζή-Αζίζι, Α. (2002). *Αυτογνωσία και αυτοδιαχείριση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κασσωτάκης, Μ. (2002) (επιμ.). *Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Krumboltz, J. D., & Levin, Al S. (2004). *Luck is no accident*. Atascadero, CA: Impact Publishers.
- Leigh, A. (2003). *Perfect decisions*. London: Arrow Books.
- Loizos-malikiosi, M. (2000) (Ed.). *Education, communication and counseling*. Athens: Ellinika Grammata.
- Nathan, R., & Hill, L. (2006). *Επαγγελματική Συμβουλευτική*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- NICEC (2001). *The impact of career guidance services for employed people*. Cambridge: NICEC.
- NICEC (2004). *Managing careers in large organizations*. Cambridge: NICEC.
- Oakeshott, M. (1991). *Educational guidance for adults: Identifying competencies*. London: Further Education Unit, Leicester (Unit for the Development of Adult Continuing Education).
- O'Connell, B. (2005). *Solution-focused Therapy*. London: Sage.
- Philpott, J. (1997) (Ed.). *Working full employment*. London: Rutledge.
- Reilly, N. P., Sirgy, M. J., & Gorman C. A. (Eds.) (2012). *Work and quality of life*. Springer (eBook).
- Studner, P. K. (1993). *Super Job Search*. Oxfordshire: Management Books.
- Watts, A. G., Law, B., Killeen, J., Kidd, J. M., & Hawthorn, R. (1996). *Rethinking careers education and guidance*. London: Rutledge.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

- *Career Development Quarterly*
- *Creative Education*
- *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*
- *International Journal for Educational and*

	<i>Vocational Guidance</i> - <i>Journal of Career Development</i> - <i>Journal of College Student Development</i> - <i>Journal of Counseling and Development</i> - <i>Journal of Counselling Psychology</i> - <i>Journal of Occupational Psychology</i> - <i>Journal of Vocational Behavior</i> - <i>School Counselor</i> - <i>School Psychology Review</i> - <i>The Career Development Quarterly</i> - <i>Vocational Guidance Quarterly</i> - <i>World Journal of Education</i>
Διδακτική Μεθοδολογία:	Διδασκαλία Καθοδήγηση X X